

DATOVOU SCHRÁNKOU

Ministr kultury

prostřednictvím

Ministerstva kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 PRAHA 1

V Praze dne 5. ledna 2018

Č.j.: 35/2018

Účastník řízení:

Církev římskokatolická

IČO: 736 32 848

se sídlem Thákurova 676/3, 160 00 Praha 6 – Dejvice

jednající statutárním orgánem

Českou biskupskou konferencí

IČO: 005 40 838

se sídlem Thákurova 676/3, 160 00 Praha 6 - Dejvice

Správní úřad, který vydal rozhodnutí:

Ministerstvo kultury

se sídlem Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1

ROZKLAD

proti rozhodnutí MK 80994/2017 OC z 22. prosince 2017

I.

Církev římskokatolická jednající Českou biskupskou konferencí (dále jen „navrhovatel“) podává v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „SŘ“), rozklad proti rozhodnutí správního orgánu zn. MK 80994/2017 OC z 22. prosince 2017. Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal je ústředním správním úřadem, přičemž rozhodoval v prvním stupni.

Církvi římskokatolické bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 22. prosince 2017, lhůta pro podání rozkladu je tak zachována.

II.

Shrnutí registračního řízení

Registrační řízení, jehož účelem je registrace Kněžského bratrstva sv. Pia X. (dále jen „Bratrstvo“) jako samostatné církve, bylo zahájeno na základě návrhu ze dne 2. listopadu 2016, který podal tříčlenný přípravný výbor zastoupený advokátem.

Dne 27. června 2017 vydal správní orgán rozhodnutí o přistoupení navrhovatele jako účastníka k registračnímu řízení. Bratrstvo proti tomuto rozhodnutí podalo dne 10. července 2017 odvolání (rozklad), které doplnilo 13. července 2017, mj. též o námitku podjatosti [REDAKCE]

[REDAKCE] Ministr kultury svým rozhodnutím ze dne 1. listopadu 2017 rozklad zamítl a rozhodnutí o přistoupení účastníka Církve římskokatolické potvrdil. O námitce podjatosti rozhodl ministr kultury tak, že [REDAKCE] není vyloučena z rozhodování.

Správní orgán v napadeném rozhodnutí rozhodl na základě ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností (dále jen „CírZ“) a § 67 SŘ tak, že „Kněžské bratrstvo sv. Pia X. se registruje“.

III.

Nesplnění podmínek pro registraci církve

Jednou z podmínek pro registraci církve nebo náboženské společnosti je skutečnost, že se k ní hlásí alespoň 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem na území České republiky. Tuto skutečnost osvědčuje přípravný výbor přiložením podpisových archů dle ustanovení § 10 odst. 2 písm. c) CírZ. Ministerstvo kultury je poté povinno ověřit, zda se podepsané osoby skutečně k registrující se církvi hlásí.

V daném případě je nepřezkoumatelný postup Ministerstva kultury, na základě kterého dospělo k závěru, že Bratrstvo splnilo podmínku počtu zletilých občanů nebo cizinců s trvalým pobytem na našem území, kteří se k němu hlásí.

Formálně vyhovující byly dle napadeného rozhodnutí shledány údaje 346 osob. Kladně však na otázku, zda je dotazovaný osobou, která podle svého přesvědčení a podle vnitřních předpisů církve a náboženské společnosti, k ní přináleží, a která podepsala podpisový arch, odpovědělo pouze 220 osob. Třem osobám – členům přípravného výboru – dotazníky zaslány nebyly, protože o jejich vztahu k registrující se církvi není třeba pochybovat. Výsledkem šetření správního orgánu mělo být, že se k Bratrstvu prokazatelně hlásí 223 osob. Přitom 32 obeslaných

osob se vyjádřilo záporně, což představuje 12,7 % chybovosti. Celkem 8 dotazníků bylo zodpovězeno nejednoznačně; tyto dotazníky nelze do celkového počtu věřících hlásících se k registrující se církvi započítat, neboť zadání dotazníku bylo jednoznačné a jako takové vyžadovalo jednoznačnou odpověď. Celkem tři dotazníky se vrátily jako nedoručené, ani ty nelze dle přesvědčení účastníka řízení do celkového počtu započítat. Odpovědi se Ministerstvo kultury nedočkalo u 80 osob, které se dle přiložených podpisových archů mají k církvi hlásit. Správní orgán nijak nevysvětluje, jak s touto skupinou osob naložilo. Ze souvislostí je však zřejmé, že Ministerstvo kultury všech těchto 80 osob považuje za osoby hlásící se k Bratrstvu.

Zejména však Ministerstvo kultury, a v tom spočívá námitka navrhovatele, nijak nezohlednilo průměrnou chybovost vzorku v podpisových arších při započítávání hlasů osob hlásících se k Bratrstvu. Při výše uvedené chybovosti 12,7 % by se vyjádřilo z těchto osob záporně 10 lidí. Započitatelných by mohlo být jen 70 osob. Navrhovatel zdůrazňuje, že jím použitý výpočet považuje za nejvstřícnější vůči registrující se církvi, neboť u osob, které neodpověděly, lze jinak předpokládat podstatně vyšší počet těch, kteří se již k církvi nehlásí. **I při použití tohoto vstřícného výpočtu však celkově Bratrstvo disponuje pouze 293 osobami, které se k němu hlásí. Z toho důvodu není dle názoru účastníka řízení splněn zákonný cenzus 300 osob hlásících se k registrující se církvi.**

Navrhovateli je známo (a vyplývá to rovněž ze záporných odpovědí), že Bratrstvo získávalo podpisy mezi věřícími navrhovatele, a to také se zavádějícím vysvětlením, že se nejedná o založení odlišné církve. Také proto je třeba chybovost vztáhnout na celý vzorek.

Vzhledem k tomu, že postup ověřování skutečnosti, zda je osoba uvedená na podpisovém archu skutečně osobou, která podle vnitřních předpisů Bratrstva k církvi přináleží, a která skutečně podepsala podpisový arch, není v CírkZ nijak upraven, správným postupem měla být *analogie iuris*. Zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, ukládá v ustanovení § 25 Ministerstvu vnitra povinnost ověřit správnost údajů na podpisových arších (na podporu prezidentské kandidatury) a stanovuje k tomu příslušný postup. Uvedený postup spočívá ve výběru vzorku podpisů a zjištěním jejich chybovosti. V případě chybovosti rovno nebo vyšší než 3 % se provádí kontrolu druhý vzorek. Pokud i ten má chybovost 3 % nebo více, odečte se od celkového počtu občanů podepsaných na petici počet občanů, který procentuálně odpovídá chybovosti v obou kontrolních vzorcích. Jestliže v daném případě Ministerstvo kultury obeslalo všechny podepsané ke zjištění pravosti projevu vůle a nepracovalo jen s vybranými vzorky, slouží mu to jistě ke cti. **Není však možné ignorovat chybovost celého vzorku ve vztahu k 80 případům, kdy osoba uvedená na podpisovém archu na výzvu Ministerstva kultury nijak nereagovala.** *Analogie iuris* v daném případě spočívá v tom, že Ministerstvo kultury mělo výše uvedenou chybovost celého vzorku (12,7 %) vztáhnout i na oněch 80 osob, které neodpovědělo. V opačném případě není možné dosáhnout jistoty o splnění zákonem stanoveného censu 300 osob nutného pro zaregistrování církve nebo náboženské společnosti. Navrhovatel se domnívá, že analogie je v daném případě možná, neboť cíl – ověření pravosti projevů vůle, resp. podpisů na podpisovém archu – je v obou zákonech totožný. **Nelze rovněž přehlédnout, že chybovost v případě podpisových archů v rámci tohoto registračního řízení dosáhla více než čtyřnásobku hodnoty (12,7 %), kterou zákonodárce považuje (byť v jiném zákoně) za přijatelnou (3 %).**

Ministerstvo kultury proto mělo Bratrstvo postupem podle § 13 odst. 1 CírZ vyzvat Bratrstvo k doplnění chybějících údajů. V případě, že by tak Bratrstvo neučinilo, mělo ve smyslu § 13 odst. 3 CírZ registrační řízení zastavit.

IV.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí o námitce o dotčení práv Církve římskokatolické

Navrhovatel ve svém vyjádření ze dne 12. června 2017 uvedl, že: „*má za to, že z věroučného hlediska je Kněžské bratrstvo součástí Církve římskokatolické. Vzhledem k výše uvedenému se přikláníme k tomu, že případná registrace Kněžského bratrstva jako registrované církve a náboženské společnosti by nebyla v souladu se skutečným stavem věci, jak jej požaduje ustanovení § 14 zákona č. 3/2002 Sb. Za této situace se domníváme, že by skutečnému stavu věcí spíše odpovídalo udělení právní osobnosti Kněžskému bratrstvu jakožto evidované právnické osobě v rámci Církve římskokatolické. [...] Případná registrace Kněžského bratrstva jako registrované církve a náboženské společnosti by pak – právě v souvislosti s možnou interpretací Kněžského bratrstva jakožto jedné ze tří katolických církví registrovaných v České republice, které se od sebe liší pouze ritem – mohla vést ke zmatení věřících a nepříznivě ovlivnit práva a povinnosti Církve římskokatolické.*“

Ministerstvo kultury přezkum se s námitkou o dotčení práv navrhovatele nevypořádalo, ačkoliv tato nutnost se jednoznačně podává i ze znaleckého posudku Mgr. Františka Fojtíka: „*tento přezkum [vztahů mezi Církví římskokatolickou a Bratrstvem, pozn. účastníka řízení] je možný ve chvíli, pokud by se jiná církev či náboženská společnost cítila registrujícím subjektem dotčena na svých právech. V takovém případě, pokud by byly ministerstvem námitky jiné církve či náboženské společnosti shledány jako (byť i potenciálně) relevantní, mohou být podrobeny přezkumu v tom rozsahu, v jakém je dotčení práv namítáno.*“ (s. 9 znaleckého posudku Mgr. Fojtíka).

Správní orgán se však na žádném místě napadeného rozhodnutí nevypořádal s námitkou o dotčení práv navrhovatele; přitom právě tento argument byl rozhodující pro vstup navrhovatele jako účastníka do správního řízení. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí Ministerstva kultury nepřezkoumatelné.

V.

Rozpor registrace s vnitřními předpisy církve

Z dokazování přes správním orgánem vyplynulo, že osoby hlásící se k Bratrstvu sami sebe považují za římské katolíky, tj. osoby řídící se Kodexem kanonického práva (srov. kán. 1 CIC/1983). Znalec Mgr. Miloš Mrázek, Th.D., ve svém posudku uvádí: „*Jeho stoupenci [Bratrstva, pozn. účastníka řízení], jak již bylo uvedeno, se nepovažují za jinou církev vedle ŘKC, ale o jakési protestní hnutí uvnitř ní. I římsští biskupové po 2VK jsou uznáváni jako praví papežové, byť bloudící. Z katolického hlediska je významný fakt, že při mších Bratrstva je současný papež vzpomínán jako hlava církve, podobně je v mešním kánonu vzpomínán jménem i místní ordinář (diecézní biskup) ŘKC.*“ (s. 7 znaleckého posudku Mgr. Mrázka). Podobně znalec Mgr. František Fojtík uvádí, že: „*je z vyjádření osob, které se k Bratrstvu hlásí, naprosto jednoznačně zřejmé, že se i nadále považují za katolíky, za členy katolické církve.*“ (s. 8 znaleckého posudku Mgr. Fojtíka).

Církev římskokatolická uvádí, že její vnitřní předpisy, zejména Kodex kanonického práva, neumožňují, aby byl římský katolík současně členem jiné církve. Před vznikem členství v jiné církvi by totiž muselo v případě takové osoby dojít k formálnímu odpadu (apostazi) od katolické církve. To se však v případě osob hlásících se k Bratrstvu nestalo, neboť se nadále považují za římské katolíky (viz výše). V případě registrace Bratrstva by ke zdvojení členství *eo ipso* došlo. To by představovalo nepřípustný zásah do autonomie církve zaručené čl. 16 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 4 odst. 3 CírkZ, neboť by stát zasahoval do vnitřních záležitostí Církve římskokatolické tím, že by v rozporu s jejími vnitřními předpisy založil členství římského katolíka ve více církvích.

Vzhledem k uvedenému rozporu s vnitřními předpisy navrhovatele neodpovídá návrh na registraci Bratrstva skutečnému stavu věcí dle § 14 odst. 3 CírkZ.

VI.

Návrh účastníka řízení

Účastník řízení proto navrhuje, aby bylo rozhodnuto tak, že se Kněžské bratrstvo sv. Pia X. neregistruje, případně, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a vráceno Ministerstvu kultury k novému rozhodnutí.

za Církev římskokatolickou

Digitálně podepsal

Datum: 2018.01.08
15:16:12 +01'00'

generální sekretář České biskupské konference